

Szerkesztési iroda:

Főpiae, Osnlak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasabos petit-sorútt, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Még egy őszinte szó a volt szé- kely huszárcsaládokhoz.

Brassó, január 28.

A székely lóbeszerzési alap ügye a végki-
fejlés stadiumában áll. A részesei jogosult-
ság megállapításának szövevényes kérdése rö-
vid időn megoldást nyer s közelgő a pillanat a
tényleges kiosztásra. Nos? A kiosztásnak ak-
kor mi sem áll útjában. A volt huszárcsaládok-
nak kétségein joguk van azt felosztani. E jog-
got már a befizetés ténye által megszerezték s
az felsőbb helyen is elismertett. Ehez a
kétségnek még árnyéka sem fér.

De hát felosszuk-e egyenként? A kér-
dés ez az alap repartívala a jogosultak kö-
zött visszakerüljön-e minden egyesnek zsebébe,
vagy keressék egy oly használati mód, mely az
igények épségben tartása mellett a töké-
szétforgácsolását megakadályozza.

Gondolják meg a volt székely huszárcsa-
ládok, mit tesznek!

Ha a töké akkor volna, hogy minden
egyesnek százak, ezerek jutnának, azt monda-
nám, osztassék ki, mert ez osztályrész mégis
oly tekintélyes összeg, hogy nyom nélkül el
nem tűnne egyes gazdaságokban, emelne az
egyes s ez által a közjólétet. De a tulnyomó
családoknak az az eset, hogy a tagok osztály-
része alig tesz egy pár forintot ki, sőt a hol
a családtagok száma tetemesebb, el lehetnek
készülve arra, hogy jutalékuk 20, 30, 40, 50
krajcár körül fog járni.

Érdemes-e ez a felosztásra? Alig hiszem
hogy valaki igen-nel merne felelni.

A sok 20, 30, 40, 50 krajcár egy csomó-
ban oly tekintélyes tőkét képvisel, mely áldá-
sok kutféje lehetne a székely népre; egyen-
ként felosztva? . . . hogy jött, ugy elmegyén
minden nyom nélkül.

Székelyek! Az idők járása igaz megnehe-
zült fejtünk felett Szegénység, inség, nyomor
mindenfelé s az éhenhalónak egy falat kenyér
is jól esik. De ennyire még istennek hála nem
jutottunk Ne áldozzuk fel a márt a holnapért,
a jelent a jövőért. A lóbeszerzési alap oly te-
kintélyes összeg, — míg szerzte nem hull ré-
szekre, — hogy biztos védvázat, erős szikla-
falat képezze az általános elszegényedés tovább
terjedése ellen. Ha e sziklát megbontjuk, csak
porszemek maradnak.

Istenem! Mily szép népbankot, örök for-
rást az egyéni jólétnek és gazdagságnak, le-
hetne szervezni ama tőkéből. Megszabadulnánk
az uszorások körmei közül s kapnók a pénz
7—8%-re 40% helyett.

Vagy ott van a székely fonó és szövő ipar
s a fonó ház, küzdve a kezdet nehézségeivel.
— E tárgyra különösen felkérem figyelmüket.
Brassói kereskedők és gyárosok, kik számítás-
sal dolgoznak, a székely fonó és szövő gyárnak
nem nagy jövőt jósolnak. Azt mondják hogy
elegendő töké hiányában csakis kész vizítésre
dolgozhatik, már pedig a kereskedő világ nagy-
mértvű megrendelés esetében csakis oly gyárak-
kal léphet üzleti összeköttetésbe, mely kész
cikkeiből bizonyos időre előleget adhat, nem
levén a kereskedők oly helyzetben, hogy min-
den megrendelést rögtön kész pénzzel fizethes-
senek.

Megfontolásra méltó körülmény! mit alig
lehet kétségbe vonni. Az üzlethelyiség alapját
a hitel képezi s én félek, hogy a székely szö-
vő gyár kellő tartaléktőké hiányában a keres-
kedő világnak nem lesz képes hitelszükségletét
sokáig kielégíteni:

Tudják kérem, miről van szó? Arról, hogy
ha egy, de nem egy, hanem tíz, husz kereskedő
megrendelési szándékkal beállít abba a gyárba
s így szól: „Nekem készpénzem jelenleg nincs,
de cégem solid és megbízható, brünni és bras-
sói szövőgyárosoknál határtalan hitelem van,
mert a fizetési terminusokat pontosan tartom;
üzleti összeköttetésbe szeretnék azonban e gyár-
ral is lépni. Szükségem van ennyi meg ennyi
portékára, itt a váltóm kiállítva hat hó, vagy
egy évre — az a kérdés, mondom: képes
lesz-e a gyár így felelni: „Kérem a váltót;
tessék megrendelést tenni, a mennyi tetszik?”

— Ha kellő tartaléktőkével rendelkezik, akkor
igenis képes, ellenesetben kénytelen lesz elzárni
raktárait minden oly megrendelő elől, ki egyik
zsebében nem viszi a vételár, mert hiszen —
feltéve azon esetet is, hogy a nyers anyagot
a gyár is hitelre kapja — munkabért, adót,
biztosítási díjakat s más folyó kiadásokat vál-
tóval nem lesz képes kielégíteni.

Állítsunk fonó gyárt, de erősen vigyázzunk
reá s vegyük körül a biztos fennállhatásnak
minden eszközeivel, különben ingatag talajra
építünk s e gyár is egyike lesz azon vállala-
toknak, melyeket a magyar vérmes remény-
nyel kellő számítás nélkül szép álmaiban alkot
magának, hogy később egy csalódással többje
legyen.

Fonolják meg tehát az érdekeltek jól e
lépést, még van idő, de ha egyszer a pénz ki
lesz osztva, szegényebbek leszünk egy szép esz-
nével, a nélkül, hogy anyagilag gyarapodtunk
volna.

Papokat, tanítókat, jegyzőket, általában
minden értelmes embert kérve kérünk: tegyék
magukévá e fontos ügyet s mentsék meg ez
alapot a felosztástól, ha lehet

Kovács Gábor.

* A válság Bécsben. Auersperg hg. a bir. ta-
nács képviselőháznak ülésén bejelenté, hogy a
király elfogadta a kabinet lemondását. A válság-
hoz még jelentik: O Felsőlege tegnapig még nem
hívott senkit sem magához. Határozottan állítják
hogy a kávé vámkérdése minden kombinációnál
megvitathatatlan tekintetik. A válság, mint hi-
szik, mindenesetre hamar fog véget érni. Nehány
lap azt jelenté, hogy a válság átcsaphat Magyar-
országba is; ez a lehetőség teljesen ki van zárva.

* A független szabadalvó párt tegnapelőtti
értekezletén tárgyalás alá vevén a vámszerződés
és vámtarifa-törvényjavaslatokat, egyértelműleg el-
határozta, hogy azokat általánosságban nem fogadja
el, s csatlakozik a párt tagjai által a vámuügyi
bizottságban benyújtott különvéleményhez csatolt
határozati javaslatához, egyuttal elismerését fejezvé
ki a különvélemény benyújtóinak ezen a párt né-
zeteit híven tolmácsoló munkát kidolgozásáért.

* Az osztrák kormányválság még egy lépés-
sel nem haladt előre. Tegnap délre Auersperg
herceg által Rechbauer, a képviselőház elnöke hi-
vatolt ő felségéhez, delutánra Herbst. Más képvé-
selők holnapra hivatalosak ő felségéhez. Parla-
menti körökben azt beszélik, hogy egy parlament-
i kormány Magyarország engedekenységét nem
jöhét létre. Kellersperg báró minden kombináción
kívül áll. Sok kilátással bír egy Herbst-kabinet,
ha Herbst a hadsereg leszállítása kérdésében nem
lenne engagirozva. A miniszterek nagyobb része
ma vesz bucsut magánaton a képviselőktől.

A H Á B O R U.

A harctér legfontosabb pontjáról, Ruméliából
még mindig nem érkeznek hiteles tudósítások, s a
szentpétervári hivatalos cüfolatokkal szemben, me-
lyek tagadják, hogy az orosz csapatok már Kon-
stantinápoly és Gallipoli felé közelednének, újabb
positív adatokat nem sorolhatunk föl arról, hogy
az oroszok Drinápolytól délre és keletre tényleg
meddig nyomultak elő. Az orosz főhadiszállásról
csak annyit vallanak be, hogy az egész derékhad
összesen mint egy 180 ezer ember néhány nap

mulva már a Balkánon túl összpontosítva lesz, Bul-
gáriába pedig folyton érkeznek újcsapatok. Orosz-
ország általában oly intézkedéseket tesz, mintha
fegyverszünet és béketárgyalások épenséggel nem
is folynának.

Hogy Görögországot az oroszokormány szin-
tén most ugratja belé a háborúba, épen nem ma-
gyarázható a béke megkötésének javára s ha még
figyelembe vesszük, hogy az angol kincstári kan-
cellár az orosz békefeltételek „némi” ismerete után
is szükségesnek nyilvánította az akció előkészítését,
alig lehet teljes bizalmunk a békekötésről érkezett,
s a börtöket oly nagy örömmre hangolt tudósítá-
sokból.

Az oroszereg előnyomulásáról Zimnicából
jan. 20-ról írják: Hadászati szempontból Török-
ország ellenállási ereje tökéletesen meg van törve.
Vajjon központosan-e még a törökök Konstan-
tinápoly előtt egy jelentékeny hadsereget és ezzel
megkísértenek-e még egy végső kétségbeesett tu-
sát az oroszok ellen; ez egy oly kérdés, mely ha-
dászatiilag nem bir fontossággal, mert a végered-
mény előre látható.

A különböző orosz hadoszlopok harcvonala
Jeni Zagrától részatos irányban terjed Cirpan, Fi-
lippopol és Tatar-Bazardsikon át, onnan nyugat
felé Somakoven keresztül közel Kustendseig. Ez
csak a főhadiszlopokról áll, de nem egyszersmind
az előre sietett lovas oszlopokról, mint a minő az
mely Drinápolyt megszállta. Az invasionsis sereg
két részből áll melyek egymással érintkezésben
állanak. A két főhadisereg egyike a nyugati, Gurko
tábornok alatt, melynek zöme Samakoven át ha-
tolt előre, Megkerülve a Traján szorosot, megszáll-
va Veztrenovát és Tatar-Bazardsikot, s mely most
már Philippopolon át valószínűleg érintkezésben áll
Skobeleft hadosztályával.

A szerb seregek, mint mai sürgönyök jelentik
mintegy 60 zászlóaljnyi erővel megkezdtek a tá-
madást. Kristina ellen, hol Taja és Hasszan basák
30 zászlóalj, nagyobrszét ujjonn és irreguláris
katonasággal védik a hamarjába készült erődöket.
A szerbek mindazon területeket, melyekről a török
haderő visszavonul, s melyet ők megszállanak,
rögtön annektálják is. A sereget egész raj hiva-
talnok kíséri, kik a megszállott területet azonnal
szerb törvények szerint kormányozni kezdik. Ezt
azonban a következő procedura előzi meg: mi-
helyett a szerb csapatok valamely falut megszáll-
tak, a parancsnok a községházhoz idézi az egész
lakosságot. Itt a pápa egyházi ornatusban és ke-
reszettel kezében várja a népet.

Nézetek a rendezett tanácsú városok közigazgatásáról,

tekintettel e megye három városára az 1871
évi XVIII. és 1876 ik évi XX. törvényoikk-
ben nyert jogok és kötelemények alapján.

Tisztelt szerkesztő ur!

Multkori levelem folytatásul irni fogok a
rendezett tanácsú városok rendőri kötele-
ségéről.

Mily szép hatáskör van adva az 1871-ik évi
XVIII. törvény 4. §-ában, ámde mily felelősség is.
Mert abban benne van: kellő közegekkel birni,
hogy minden lakosságnak élete és vagyona bizto-
sítva legyen minden megtámadástól. A városok
rendetlensége pedig már a 4-ik §-nál kezdődik,
ha valaki jól értelmezi ezen szakaszt; mert miként
gyakorolja hatóságát mindenki, kik községében
lakik, ha a község lakosai nyilvántartva nincse-
nek? Pedig fájdalom, kevés város bir ilyen, a
lakosokat osztályozó törzskönyvekkel. Ebből ke-
rülnek aztán a sok illetőségi kérdések és ebből
foly azon körülmény is, hogy pár év mulva any-
nyian, kikről még tudni sem lehet, mikor jöttek,
mily előéletűek — szerepet kezdenek játszani és
döntő befolyást szereznek azon város legéletbe-
vágobb ügyeire; mikor aztán a csendes és békés
város nyugalmát feldúlták, továbbá mennek. Mennyi
kórházpótlási költséget fizettek és mennyi adó-
hátrálékért zaklattattak e miatt a városok. Mennyi
ember vonta ki magát ez által a katonai kötele-
zettség alól és mennyi bűnös lappang e miatt bünt-
etlenül. Ez által lettek a városok menhelyévé a
dologkerülő, vagyonukat már eltékozolt kártyá-
soknak. A bűn posványában emírelt nők távol
vidékekről ezért telepedhetnek meg azokban és
az erény leplebe burkolva ezért mételeyezhetik
meg a polgárius éretyekben tündöklő városok
társadalmi életét.

Értelmezze a városok képviselője jól a törvény felemeltet szakaszát, rendelje el községeinek miszerint írják össze és tartásuk nyilván először a város polgári jogot nyert lakosait családonként külön lapra, hogy azon az ujon születt tagok beiratásának s az elhaltak pedig megjegyzetessenek. Nem hiszem, hogy a késő nemzedék gyönyörrel ne lapozza ezen könyvből, kivált ha az elhalt ósnek, ki érdemeket szerzett a város iránt, neve után a hálás városi képviselő által érdemei is bejegyzetnek.

Másodsor ép ily külön könyvből tartás nyilván az ideiglenesen letelepülteket, bejegyzetetésük után tudakozva illetékességükéről, előéletükről.

Harmadsor: tartás nyilván a családokat, munkásokat, szigoruan büntesse a nem jelentkezőket. Ha ezeket teljesíti, eleget tesz a törvény idézett szakasza egyik követelményének; tudja a város kikre terjed ki a város hatósága. Hogy a város és életbiztonság megővését kellő rendőri személyzettel bírjon, erre alkalmasint nem sok figyelemzetés kell, hanem igenis kell arra, hogy az ily közegek feddhetlen előéletű, kellő vagyonnal rendelkez városi polgárok közül fogadtassanak fel. Mert ha a városi rendőrök sorsain végigtekintünk, aruk nem igen árulja el a józan és tisztességes előéletet. Már pedig csendet és rendet fenntartani, az életre és vagyonra felügyeletet csak is tisztességes emberekkel lehet.

Továbbá, hogy a város által felfogadott személyzet valódi rendeltetésétől el ne fogassék: szintén egyik kívánni való. Tisztelet a kivételnek, jártamban keltemben kapáltatni kocsisképen, sokszor látam városi rendőröket.

Legfontosabb állás a városi tisztí karnak a rendőrkapitány, hivatala. Teendői oly nagy számra mennek, hogy azokat elősorolni nem lehet. Éjjelle nappala egyenlő s tevékeny munkája kiapadhatatlan. Régen erre az állásra az erős testalkat és szigoru modor képestett valakit: most a korral haladunk és bizonyára nem ezen tulajdonokkal lehet erre érdemeket szerezni. Volt alkalmam ezen hivattal járó teendőket megismerni és ha valamely állásban, ugy bizonyán ebben a kellemes benyomást tevő szelid arckifejezés, mindenkiel szemben egyforma udvarias eljárás bizalmat ébresztő modor érheti el csak azon célokat, melyekkel a köző, a város nyugalma, békéje érdekét elérnünk kell.

Hozzáférhetetlenül igazságosnak és az emberek sorában selegben résztvevőnek kell lennie. Ki ezen állást betölti, annak nemcsak tündető bírónak, de jó tanácsossal mindig kévsz szolgálának kell lenni a hozzáférőeknek. Egy hivattal betöltő rendőrkapitány kezében van a családok becülete és nyugalma, de neki azt felhasználni, avagy dobra verni oly bűn, melyért elég magas büntetést kimérni nem lehet.

Béke és nyugodtság a polgár első kötelessége, de hogy ezt a polgártól megvárni lehessen, békét és nyugalmat kell neki szerezni, vagy munkáját végezhesse és fáradsággal szerzett munkájának gyümölcsseit csendben és békében élvezhesse.

Lehet-e az emberi életben nagyobb boldogság, mint mikor valaki egy fáradsalmas munkanap után nyugodt lelkiismerettel mellett azon meggyőződésben hajtja le fejét nyugalomra, hogy élete és vagyona megbízható közegek védelme alatt van. Azon város, melynek polgárai így kormányoztatnak, a törvény felemeltet szakaszának eleget tett.

- n.

A z a r v i z

Budapest, 1878. jan. 26.

A fővárost újból nagy veszedelemben izgalomban tartotta az árvíz. A Duna rohamosan kezdett áradni, tetejét Linctől Galacig vastag jéglapok borították. Jelentették Esztergomból, Pozsonyból az ár emelkedését, sőt Esztergom város egyrésze már víz alatt állott Kada Mihály alpolgármester megvette a szükséges intézkedéseket belügyminiszteri leirat következtében, mint az árvíz-bizottmány elnöke több mérnök kíséretében kiment az ujonnan épített vízfagó vízdátához, hogy kettőzött munkával a védgát befeljezetlen részét kiépíttessék s a Rákos-patak régi medre betömésék.

21-én éjjel a Duna jelentékenyen emelkedett az alsó rakpartnak alig 3 lépcsője állott ki a vízből minek következtében a zsilipek elzártak s a göszivattyúk működésbe hoztak, mellyel mai napig dolgoznak a rakparton.

Minden előkészületeknek élébe néztünk, a tanács rendkívüli üléseket tartott a fenyegető árvészély folytán szükséges előzetes intézkedések végett. A bizottmány végül elhatározta, hogy az árvíz-bizottmány ülései állandósíttassanak.

A könyörület reánk tekintet megörzött egy újból 1838, 1876-ik esetről, szerencsétlenségűl. A Duna árja a főváros mellett elvesztette veszedelmes jellegét, apadni kezdett. O-Budáról a veszély szintén elhárult s a lakosok, kik elhagyták előre tűzhelyüket vissza vonultak lakaikba.

Az idő nagyon lahya, olvaszót, a jég törmelések s így nem tarthatunk veszélytől. A főváros talaja sok helyütt átmedresedett, a csatornák vízáramlása csak elősegíté a veszély gyors elmulását.

A Duna vizállása tegnap a főváros mellett a következő volt:

12 órakor	572 cm.	— 18' 1"	
1	"	572 cm.	— 18' 1"
3	"	566 cm.	— 17' 11"
6	"	565 cm.	— 17' 10' 6"

A főváros vérszibizottsága még permanentiában, de még is eltűnt az arcukról a komor aggodás. A főváros lakói is öröm sugárzó arccal térnek hazafelé a Duna rakóról. Az önkényes mentők toborzása megtörtént, a mentők tegnap megkapták karszallagjaikat.

A korzón tengerinyi nép járt-kelt tegnap, napelölt és azelött. Nézték a megindult jég zajlását, nézték a boszus áradó Dunát.

28-án a tajtékok vető hullámok az alsó rakodát egészen elarástották, az óriási jégtáblák között tujat, épületadarabokat, majd malom-romokat láttunk uszni gazdátlanul alá. A mélyenfekvő vámosházakból a m. kir. fináncok az irományokat kocsis számra hordták, egy biztosabb helyre, melyen a néző publikum nagyon nevetett, csak őrizzen az ég, nehogy a mostani tarkakép, a mulatságos dolgok szomorura változzanak. A Duna gőzhajózási társulat matrózai térdig gázolva a vízben a Ferenc József térre hordották magasabban fekvő helyre ingóságaitak.

Havadi Dózsa Gézn.

Egy választási aktus.

Laborfalva, 1878. január 24.

Motto: Átok verte meg a magyart, Mert az soha össze nem tart.

Akár országos, akár községi, akár társadalmi, akár családi életünket tekintjük: dolgaink, ügyeink menetében mindenütt ezt az igazságot látjuk érvényesülni.

Nemcsak politikus, hanem pártos nép is vagyunk. Addig pártoskodunk, civakodunk, míg a vagyonból kiapadunk

Vagy tán azért magyar a magyar,
Mert az egyet nem akar?

Tudja az isten. De igaz, hogy két éles kard egyszerre egy hüvelyben nem fér meg.

Ha a szomszéd azt találja mondani: „Ne legelessünk a vetésen, mert a jövő évi termés sinli azt meg.” — „Már csak azért sem egyezem bele, mert nem én találtam ki. Csapjuk reá. Ne legyen a szomszédnak igazá.”

Igy megy ez minden dolgunkban.

Hát még a választás. Az ám! Itt tesz ki igazán a magyar magáért.

Ha cseh, vagy burkus lépnek föl, akkor még csak megajapulánk. De hogy a Péturam, Gáburam, vagy pláne a Gyurkabá magunkszóru fia nyerjen valamit, azt csak nem engedhetem.

Inkább koma, van két bankóm,

A rézangyalát!

Jerünk, mi igyunk egyet

S facsarjuk ki a nyakát.

Hej! ha iszol, ki a vivát?

Gyurkát választod, vagy Pistát?

A közelebbi, Laborfalván megejtett községi képviselő és előjáróság választásánál is ez az átkos szokás produkáltatott.

Elközelgetett isten kegyelméből hozzánk is ama nagy nap, mit (isten kérdés nélkül vegyen) vagy ünnepélyllyel, akarom mondani; pártoskodással szoktunk megtartani a bíróválasztás.

Ama nagy napon tehát (a mi ellen csak anynyi kifogásunk van, hogy ha évenként 366-szor nem is, de legalább 365-ször lehetne) mi is fölsergeltünk nem az ur, hanem a község házába. És a kicsi egytetértés is (t. i. hogy mind egy szálíg megjelentünk) elrontusk, csaptunk olyan két pártot, hogy levonva a levonandókat, akár bizony az országháza is beillt volna. És bizonyosan a vaszkaput döngözt hős Botond Konstantinápoly falaira, az egész világot elhagyatott szegény török a muszkára mérgeoseb tekintetet nem vetettek, mint a mi két pártunk egymásra. Vagy békéltek, vagy békélnek ki ok egymással, de mi már soha!

Megvállik!

Itt a szolgabíró ur. Stellingba!

Szolgabíró: T. választó közsőség! Szavakban eléggé ki nem fejezhető kellemes meglepetésben részesülök, midőn az ily szép számban megjelent választók komoly és higgadságra mutató arcaikon végig tekintek. Igen, mert e számból közérdeklődést, polgári öntudatoságot, tekinteteikből pedig a szép egytetértés nemes ambicióját olvasom ki. És ez nekem igen szép garancia arra, hogy e nemes választó közsőség, a mely eddigi hivataloskodásom alatt is nemes érületének, békés hajlamának annyi jelét adta, most is nemes ambiciójával és szenvedély nélkül teszi magát a választó név jogosultságára érdemesűl.

A választás, melyet most tesznek, közös érdekeik emelése vagy törpítése, tekintélyök emelése, vagy alálassa fog lenni, a szerint, a mint helyes, vagy helytelen választást tesznek stb.

Igen szépen hivatkozott az egytetértés üdvére, a meghasonlás átkára és kiemelte, hogy vetélykedni is lehet, sőt kell is, de csak nemesen és a közcél előmozdítására; ekkor a vetelkedés erény. S így végzé szavait:

Félre tehát a privát érdekekkel! Lelkesítse

önöket az az érdekközösség, a melyet közérdekeknek neveznek. Ha most és máskor ebben a szeltemben választanak, akkor e szép kis község fel fog virulni anyagilag és szellemileg. Ezt a komoly figyelemzetést kérem, vegyék tőlem ugy, mint a választási elnöktől, mint szolgabírájuktól és mint barátjuktól.

Erre következett egy általános harsány éljen kiáltás és még aztán valami. Na, mi egyéb, mint a választás küzdelme? gondolja az olvasó. De nem a biz a. A mi történt, szinte hihetetlen. Újra szembe néztünk egymással, de már nem farkasszemmzés volt, hanem a béke és kiengesztelődés szép közeledése. Lassanként a szenvedélyek lecsillapultak, kezdtünk összevegyülni és mire a többi formálítások s a kandidálás megtörtént, szépen kibékültünk; párt és jelöltek kezét fogtak és lett választási küzdelem nélkül minden hely közmegegyezésből betöltve.

Mind ebből mi a tanulság?

1-ször az, hogy ámbár pártos nép vagyunk, de az okos szónak engendi szoktunk.

2-szor, hogy nem a választás szabadságát kell korlátozni, hanem azt a tapintatos ügyességű (ebben a mi köztiszteletben álló szolgabíránk igazán nagy mester) tisztviselő által kell végrehajtani.

Ha mind ilyen tisztviselőink volnának, teljesíthetők [Kisfaludy K. parancsolatát: „A mult csak példa legyen most. S égve honért bizton nézzen előre szemünk.”

Egy polgár.

Vidéki élet.

Hosszafalu, 1878. január 27.

Tekintetes szerkesztő ur!

Egy nálunk megtartott román bárlól akarok néhány sort írni ugy a magyar, mint a román nép érdekében, illetőleg a fraternitás kedvéért.

Midőn kimondánám, hogy e nép nem remélt módon igen gyönyörűen képviselte magát, néhány szóval kénytelen vagyok megemlékezni a bál tulajdonképi indokairól is.

Nekem mint aféle internacionális embernek már az is feltűnt, hogy a mulatságnak „bálu romanu” neve van, különösen feltűnt akkor, midőn a meghívó betűin tovább menve, meértemem, hogy e mulatság lehető jóvedelme a román népiszkolák könyvtára javára fog fordíttatni.

En „fratres nostri” csak népnevelést ismerék s nem felekezeti, vagy épen nemzetiségi népnevelést s ha egy iskola könyvtára javára adatik egy solid mulatság, az én fogalmammal meg nem egyezik, hogy az nemzeti jellegű legyen, nem s épen nem a mi viszonyainknál fogva, hol vegyesen örülünk s vegyesen s — hozzá teszem — türelmesen szenvedünk kell.

A népnevelés előmozdítása azt hiszem, a felekezeti, vagy nemzeti szempontokon jóval felül áll s ha már a római patricius elmondta — ki pedig imádtá hazáját — „ubi bene, ibi patria”, higgyék el testvérek, európai konstellációknak maholnap nekünk is megmutatja, hogy önfentartási ösztönünk-nél fogva a római patriciussal kell tartanunk.

Sine ira et odio sit dictu, ha valaki népnevelési érdekek előmozdítására mulatságot rendez, az tanulja meg, hogy ama mulatságnak soha nemzeti jelleget ne adjon, ne különösen akkor, midőn ama mulatságra nemzetiségi figyelmén kívül küld ki meghívókat s higgyék el a jó testvérek, nem is volna — a bál érdeménél tekintve — semmi kifogásom, ha még is legalább a tanító urak, kik a mulatságot rendezték, egy kissé consequensek s loyálisok lettek volna. Ezt épen nélkülözték.

Frates! Annyi indigena közt megérdemelte volna a magyar is, — ha egyébként nem, loyálisai szempontból, — hogy a táncrendben a világ minden nemzetéből összeszedett darabok mellett bár egy magyar is legyen, mert hát a tanító uraknak magyar vendégeik is voltak; ilyen eljárás mellett pedig aligha továbbra biztosítják részvételüket, a mi természetesen nem számít a latba, de meg nem fogják biztosítani a fraternitást sem, a mi pedig szerintem közös létérdekekünk.

A mulatság anyagi hasznát nem ismerem, hiszem, hogy jó volt, hanem ha valaki azt hiszi, hogy e nép még fővárosra is be ne illt volna, az csalódlik. E nép s e mulatságnak tagjai jellemzésére egy szavam van: Nép virágai voltak ök s e népet csakugyan nem is lehet másképp jelezni, mint hogy mindnyájan szépek. Talány lehet e jellemzés azokra, kik az itteni román népet nem ismerik, de hát azok bizony jöjjenek ide.

Hiszem, hogy megértik a kor intó szavát s zárkózott helyzetükből adandó alkalommal kibontakoznak.

Adja isten!

Dr. Szabó.

A táplalék és táplálkozás.

(Folytatás.)

Egyiptomban a fogoly franciák naponként csupán egy marok pörköt gabonát és 12 datolyát kaptak; a győzőknek sem jutott több s így vidámak és jövedvűek maradtak.

A gabna, árpa, zab, lencse, köles, bab képviselik a mérsékelt étövet a hidegig; a melegebb és férrő égvőnek van rizs és tengerije, durra és maniókja s a hol ezek hiányoznak, ott van a dá.

tolya, a szágó, kokusz kenyérpálma; a magas északon pedig a bogycók, mohák és fák héjai. Európai ízles szerint legnemesebb gyümölcs a mangusztán, mely a málna, cseresznye, szőlő és édes narancs ízét egyesíti.

A tej középen áll az állati és növényi tápszerek közt. A különböző vérmérsékek szerint célszerűnek tartják a cholericusnak a lótejet, sanguinikusoknak a kecske- és juhtejet, melancholicusoknak a számarstejet, a phlegmatikusoknak és valamennyiünknek legjobb a tehén- és bivaltej.

Az Alpok lakói néha hónapokon át nem esznek egyebet tejnél, legfőképpen néha sajtot is s náluk ezen eledel reggel arany, délben ezüst, este ólom.

A keletieket is tej, méz és vaj képviseli, mint a németet a Sauerkraut és Blutwurst, a szászt a Böfisch és Kampezt, az oláhok az örökös mamaliga és mále, a magyart a gulyásus és turós csusza, s minket kiválólag a töltött káposzta.

Az erős sör és fényesrus az angol melancholicusok, a bouillon, majorság, finom kenyér és gyenge vízzel elegyített bor a franciát könnyedé, galanszá, sanguinikussá, a sok sajt és szalámi, fokhagyma és rettek az olaszt tüzesé, indulatossá teszi.

A forró égőv alatt a szágó, datolya, kókusz dió az, a mi a délurópainak a gesztenye és füge, a sarköv lakóinak a bogycók és mohák.

Schweiz vajához képest az alföldi vaj olyan, mint a mi ürühunk a provenceihez, vagy a mi disznóhunk az olaszországhoz; de nem is eszünk juháink rozmarint s a gesztenyét inkább magunk költjük el, hogyszem a disznók éledeből.

A legtöbb európai elsőséget ad a huseledelnek, noha ez a nedveket olajosabbá, a bőrt piszpiszkosabbá, a kigőzölgést rosz szagúvá teszi s a borral és szesz italokkal vadabbá az ember természetét. Nehéz lenne ma Pythagorás tanát követni: „Meg ne öld a mi él!” Franklin hosszasan táplálkozott kizárólag növényi eledellekkel, míg egyszer egy kis halat talált a nagynak gyomrában. „Hohó! ha ti egymást felfaljátok, miért ne egyekek meg én is titeket!” Meg is ette.

Italul a vizet rendelté számunkra a természet, de épen mert igen természetesnek tartják, sokan nem szeretik.

A vadászathól élő népek kíváncsiak voltak az elejtett vad piros vérét megízlelni; nem is találták kellemetlennek, mert még ma is élnek vele. A nem vadász népek feltalálták a szörpöt (vizet mézzel), a mi még a legkezdetelebb mesterséges italok egyike s a mint az alap meg volt vetve, végtelen sorban követték egymást az izes és szesz italok.

Ma képtelenek vagyunk felfogni, hogyan ismerhette fel Hipponikus Atheneusnál, vajjon ittikai víz van-e előtte, vagy sem, vagy hogyan volt képes a mai chivói görög vendéget órahosszat mulat tatni kútvizének kitűnő tulajdonai elősorolásával, közben egyet-egyét hajta belőle, mint ma, midőn valami ritka bort kóstolgatunk.

Elmutak azon patriarchalis idők, midőn még királyleányok is maguk mentek vízért a forrásra. Ma már a szakácsné is kiköti, midőn elszegődik, hogy a kutra vízfordót tartunk mellette. Lett volna-e vajjon Rebeka valaha Izsák felesége, ha a korszájából nem engedni inni?

A szépem ma is inkább becsüli a vizet minden tekintetben, mint mi. A tea fés az „isteni” kávé alapjában víz vagy tej; vizet ísznak akkor is midőn mi bort, noha egy kis „konty alá valótól” hovatovább kevésbé húzódoznak.

Uraink, a cselédek még ma is inkább fel tudják fogni egy utcai kút, vagy közös forrás becsét; még ma is ott folynak le a fontos tárgyalások és éles kritikák gazdái erkölcsi felett. Nem is tudják egyhamar megbocsátani, hogy „miért van minden háznak kút az udvarában.”

Korunkban inkább szeretik a tiszta viznél a sört, bort, pálinkát, kávé, teát; sok emberbe már a „titokban pityáznai szerető dajka” tejjével be lesz oltva a szesz italok iránti előszeretést és a leghevesebb szenvedélyek, a mi az anyatejjel aligha történt volna.

A meleg italok sokat vettek el tőlünk őseink vidámságából s azok tettek főképpen gyenge idegzetűekké. A kávé maup már nem hiányzik még a munkás osztályok háztartásából is s Angliában talán nincs egyetlen ember, kinek a tea rendes táplálékát ne képezné, noha még 1664-ben a kelet-indiai társaság, mint legnagyobb különlegességgel két font théával kedveskedtek II. Károlynak. Jelenleg maga Nagybrittania többet fogyaszt 40 millió fontnál.

Ma már nem lehetne talán szakácsnéra akadni, a ki a kávé paszuly módjára főzné meg, vagy az utazó angol összes teakészletét sponot gyanánt elkészítve kolbászszetelekkel adná az asztalra.

Napoleon szárazföldi zára roppant nagy csapás volt a kávékedvelőkre, különösen a nőkre nézve nagyobb volt, mint az első keresztényekre az üldöztetés s a surrogatumok olyan szomorúak voltak, mint némely kis város nap- vagy holdsurrogátjai: az éji lámpák. Megtörtént ez alatt, hogy tea helyett cseresznyeszár-öntetet használtak, a minél ugyan számtalan növényünket lehetett volna okosabban használni. A kávé árpa, cikória stb helyettesítette s ezen surrogatumok azután is divatban maradtak, sőt számuk hovatovább szaporodik, úgy hogy sok helyütt adott kávénak jóformán csak neve az s a legtöbb surrogatum annyira hasonlít a tiszta kávéhoz, mint a borbélytányér a sisakhoz.

A cukrot hajdan a méz helyettesítette s még jóval később is a szájba vett darabka sárga cukorkák 3-4 csesztét ki kellett szolgálni.

A monda szerint a kávé barátoknak köszönhetjük, kik utaztukban elesteledve, egy ólba vonták meg magukat, hol a kávébabbal jóllakott kecskéket rendkívül jókedvűeknek találtak. Okultak a példán és követték.

A kávé, tea és csokoládé mégis emelte valamennyire a nevető élcet, míg az erős bor és sörivás csökkentette.

A valódi vegyítetlen theának tetemes erősítő és serkentő hatása van — mértéktelenen használva — de néha sok idegen anyaggal van hamisítva, sőt még az is megeshetik, hogy már egyszer ki lett főzve. A szárazföldön szállított karaván, vagy orosz théat inkább kedvelik, mint a tengeren hozottat, minek oka nem abban van, hogy a tea nem bírja ki a tengeri szállítást, hanem legfeljebb akkor veszt zamatjából, ha a hajónak nagy mennyiségben összezsufolják s a nedveségtől kellőleg nem óvják, mert ekkor erjedés áll be. Legajánlatosabb — ha már a legkitűnőbb, de igen drága fajokat nem szerethetjük be — a gyenge théat használni, mert ez a legjobb fajok roncsoltabb leveleiből áll.*

Alig van valaki, ki már egyszer ne érezte volna magán az alkoholikus és narcoticus szerek hatását s ne tapasztalta volna, hogy például a bor mérsékelt élvezete felülemeli az embert a prozai mindennapiapágon. Még hatalmasabbnak sokaknál azon izgalom, a mit a tea, vagy kávé előidéz.

Ezek élvezete után erősebbnek érezzük magunkat s úgy tetszik, mint tisztábban látnánk, élesebb következtetéseket lennünk képesek tenni. A gondolatok, melyeket az előtt hiába kerestünk, most gyors röptében csökkennek s új igazságok oly közel jutnak, hogy csaknem kézzel foghatók.

Nem gyorsítják-e tehát, nem teszik e hatályosabbá a narcoticus szerek a gondolkodó szerveinkben előidézett tevékenységet? Nem tetemesen gyorsult-e az emberi társadalom szellemi előhaladása, ezen büvtalok feltalálása óta?

Ne hagyjuk magunkat ilyen csalképek által arra vezetetni, hogy a növények vegyi alkotászeiből igyekezzünk a legelső kultúrnapok történeti fejlődését magyarázni.

(Vége következik)

CSARNOK.

A végzetes találkozás

E cim alatt írja Jókai Mór a következőket: Mikor Szigligeti koporsóját föltették a gyászszekerre a nemzeti színház előtt, több percig nem lehetett megindulni. A keresési sugárut tulsó oldalán egy másik gyászmenet állta el az utat: hatlovas gyászhintón koszorúkkal rakott ércoporsó. A két gyászpompá vetekedett egymással nagyszerecsében. Végre megindult egymás mellett mind a két örökházába utazó, ugyanazon gyászzené vezénylete mellett. — Arra a másik koporsóra e név volt írva: Mocsonyi Katalin.

Milyen csodálatos végzése a sorsnak! Ez a hölgy volt egy időben, hosszú éveken át, Szigligetinek és családjának leghivebb pártfogója, barátnöje; házához úgy jártak, mitha otthon lettek volna. A nemes hölgy jószívűségével a lelkes honleány buzó ragaszkodását hazájához is párosította. Akik az ötvenes éveket fiatalok voltak, még emlékezünk arra a kifejezésteljes arcra, mely a nemzeti színháznak egyik földszinti pályájában minden este megjelent. Még fiatal, hódító, szépség, görög arcú, magasra felvont fekete szemöldökkel, szoborszerű magatartással. Akármilyen darabot adtak, ő ott volt, jött a darab elején, s ott maradt végig; nem járt a színházba causeuriákat végezni; csak a művészetért jött, látogatókat nem fogadott el, csendesen ült ott, még nem is tapsolt csak mikor Szigligetinek egy-egy műve aratot tetszést, akkor mozdította meg ő is tapsra kezzeit s akkor lehetett látni, hogy milyen az arca, mikor mosolygott?

Ez időben történt az, hogy a Mocsonyi családnak egyik férfi-tagja, derék, mindenki által szeretett férfi — és buzó magyar hazafi, jószágára utazva, a lovak által elragadt szekérből kiugrott s oly szerencsétlenül, hogy a köpenye zsebében levő pisztoly elsült s a golyó szíven ment keresztül.

Igen rövid idő múlva újabb baleset érte a családot. Egy másik fivér a házmeztéré által meggyilkoltatott. A háziur fenytő keszt emelt a cselédre, az pedig hevesfejű, kiszolgált katona volt s dühében kést ragadt az urára és megölte.

Egy akkori szépirodalmi lap (melynek a nevé is elfeledtem már) elég gyöngédtelen és igazságtalan volt, e két balesetből oly gunyiratot szerkeszteni, mely a gyászszoborult családot a legmelyében sérté. (Gyászoló nőket sértetgni!)

A tolhegyi gyilkolás azonban mindig meg volt engedve nálunk, csak a késsal gyilkolón lehetett megtorlást keresni.

A gyilkos-házmeztér egyszersmind a nemzeti színháznál is sok éven át szolgált, portás volt: annak a martialis alakjára is sokan fognak emlékezni még.

A vizsgáló bíróság adatokat gyűjtött a gyil-

*) Smith *A tápszerek.

kos előlétele felől, s a nemzeti színház igazgató-ságát is felhívta a bizonyítványadásra.

Szigligeti, a nemzeti színház akkori titkára oly értelmű bizonyítványt adott ki a vádlotról, mely szerint az a nemzeti színháznál mindig becsületesen viselte magát s ott semmi vétséget nem követett el.

Az elkeseredett gyászoló családnak minden eddigi baráti indulata mély haraggá változott át a bizonyítvány miatt.

Szigligeti azt mondta: „Sajnálom, de más. mint ami igaz, nem bizonyíthatok. Ha az én testvérem ölte volna meg, akkor sem tudnék más bizonyítani.”

S a törvényszék, a gyilkos feddhetlen előléte-tét tekintve, nem ítélte azt halálra, hanem csak hosszú börtönbüntetésre.

E naptól fogva az eddigi pártfogónó, jó barátón szívében csak elkeseredés lakott ez eddigi kedvenc költő s ennek egész családja iránt.

„Sohase találkozzunk ez életben többé!” izenél neki; s attól a naptól fogva nem lehetett őt látni páholyában.

Szigligeti túrta a vesztéséget, pedig az érzékenyen eshetett neki; visszafizette a tőkét, amit a pártfogó család kölcsönzött neki kis svábhgyi viskója építésékor: eladta a viskót, de nem adta el lelke meggyőződését: — „En nem irhattam mást, miut ami igaz.”

Azóta már majd egy negyed század mult el. A büszke hölgy megtartotta szavát, hogy az egykori jó baráttal s annak családjával ne találkozzék többé, hogy a nemzeti színház előtt meg ne álljon többé.

Hanem mikor a költő koporsóját kihozták a színház előcsarnokából, akkor ő is eljött oda, a maga koporsójában, — kibébulni — s aztán mentek egymás mellett szépen, ugyanazon gyászinduló hangjaitól vezette, oda, a hol nincsen harag többé.

Ilyen jelenetet csak a sorsnak szabad kigondolni: költőnek nem.

LEGUJABB.

Az osztrák válság változatlan; a kormány folytonosan érintkezik Rechbauerrel és a pári-elnökkel, a parlament feloszlalni nem akarja.

Az orosz követelések, mint hirlek, két milliárd marka mennek; a lefizetési kétszáz ezer orosz török költségen Bulgáriában marad. Monarchiánk külön alku lesz Bosznia iránt.

Tiz angol hajó a Dardanellákban van.

Póra, jan. 27. A porta Muszkaország feltételeit minden változtatás nélkül elfogadta s azon kikötésről, hogy azokat az európai hatalmak helybenhagyása elé terjeszti, lemondott az európai érdekek megővását a bevégzett tényrel szemben a hatalmak tetszésére bízta.

Bécs, jan. 28. Ausztria-Magyarország akcióba lépésének esélyei szaporodnak. Andrassy külügyér felszólította a hitelintézetet, hogy a rendelkezésre bocsátott 25 milliót készletben tartsa. A mozgósítás azonnal elrendeltetik, mielőtt a békefeltételek hivatalosan közöltetnek. A békefeltételek olyanok, melyekbe Ausztria-Magyarország bele nem egyezhetik s ez a szeptérvári kormánynak tudtal adatott.

Athén, jan. 27. Az utcai csöcselék szemtelensége határtalan. Miután valamennyi tisztességes ember ablakát beverte, megjelent a kormányelnök palotája előtt s a lármával: „A pokolba veled!” létrákat állított fel az ablakok felé, de a katonaság idejekorán szétkergette. — A görög kormány korcsmákban és a kávéházakban hazaarúlnok állítják, a miért az elhagyott porta ellen nem lép fel.

Szentpétervár, jan. 27. Törökország megsemmisítésére ünnepélyes misek tartatnak. A cár meggyóna bűnét s mint általánosan hiszik, a békekötés csak úgy tekintendő komolynak, ha a porta uralma teljesen megtöretik. A békehireket senki sem fogadja komolyn s mindenki meg van győződve, hogy Törökország ellen a hadjáratok fölöslegessé válnak. — A „Novoje Vremja” szerint ütött az ozman uralom végőrája; Muszkaország Európa követeléseit csak megvétéssel utasíthatja vissza, mivel az általa formulált feltételeket csak egy megvert, de nem egy győző Muszkaország fogadhatná el. Európa feltámaszthatja, de nem mentheti meg Törökországot; legjobb lesz romjai felett megosztotnia, különben mindent Muszkaország lesz kénytelen birtokába venni.

Konstantinápoly, jan. 27. Hir szerint Kazanlikban aláíratott az előzetes békekötés s a végleges béke majd Drinápolyban kötötnék meg.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kis-Küküllőmegyéből írják nekünk, hogy ottan a folyó hó 26-án, a szent-mártoni kaszinó javára tartott fényes bál alkalmával megalka főispánjára egy lelkes felkőszöntöt mondó beszéd, melyben kiemeltetett ottan szerzett érdemeit, s a kiválóan az, hogy a megyében léteie alatt nemcsak minden jónak és nemesnek kezdeményezője, de egyszersmind tapintatos eljárásával az ellentéteket is a közügyek javára kiegyenliteni tudta. A felkőszöntést kísérő szűnni nem akaró éljenzéshez őszinte indulattal csatlakozunk mi is, hisz a szülőföldön hagyott ily nemes emlékezet biztosíték fö-

spánunknak Háromszék megye iránt is érző indulatának és nemes gondolkodásának. X. X.

— **Valami jó mada ak** (vagy jó madár) a mult éjjel bemekete a helybeli kir. járásbírószobáiba s minthogy a Wertheim-féle szekrényt ki nem nyithatták, szépen kilopták a szobából s már el akartak vele hurcolkodni, midőn az épületben lakó távirás a dolgot észrevette s így préda nélkül ilanthattak el. Hát azok a bakterek, vagy rendőrök, vagy másodak az éjjeli homályban, hol tévelyegnek?

— **Schneider Emil** vegyész ur holnap január 31-én estve a megyeház nagytermében optikai és chemiai mutatóványokat rendez. A közönség figyelmét felhívjuk ezen előre is igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkező előadásra.

„A székelyi n. metzi muzeum“ berendezési költségei javára februárhó 23-án és március 5-én városunkban táncvigalomban rendezetik. Megyénk főispánja mtgsz. Potsa József ur, Horváth László, Kelemen Lajos, br. Apor Gábor, Szentiványi Miklós és Cseh Emil urakat kérte fel a rendezésre. Előre is felhívjuk minden igaz székely figyelmét ezen nemes célú táncvigalomra.

— **A keleti marhavész** csak nem akar szűnni. Folyó hó 27-én Ilyefalván Szabó Adám udvarában konstatáltak ismét. A beteg marha, valamint az udvarban levő összes marhaállomány lebonkóztott. Az ita betegülés nem fordult elő. Tegnapelőtt városunkból egy század katonaság ment Ilyefalvára. N. Borosnyón csakugyan fordult elé egy betegülési eset. A marha lebonkóztatván, az orvos heveny gyomor és bélyguladást constatál.

— **A közl. vásárhelyi „közművelődési egyesület“** felolvasó szakosztályának egyik érdemes tagja: t. Vasady Gyula tanár ur a legközelebbi felolvasáson az új csodatalálmányt, a távbeszélőt (telephon) fogja bemutatni. A tervezet szerint felsőbb engedélyvel az ottani távirda hivatal fog összeköttetni a városház nagytermében felállítandó gépezettel s a távbeszéd így fog bemutatattni.

— **Értesítés.** Egy hosszafalusi felső népiszkolai növendéknek a kolozsvári kiállításra is köztetszésben részesült fekvő szarvasa (diófaló faragva) lesz Brassóban a Zeidner-féle könyvkereskedésben kiállítva, mit az érdeklődők február 1-től 15-ig mindennap megtekinthetnek. — Hosszafalu, 1878. jan. 26-án. Kupcsay János, műszobrász.

— **Szigligeti-almot** adnak ki az elhunyt jeles drámairól síremléke javára Sümegi Kálmán és Várdai Antal. Az albumban Szigligeti Ede arcképe és rákosi tuscunának rajzán kívül egész életéről, működéséről s költői munkáinak jellemzéséről nevesebb íróktól lesznek értekezések. Az albumra néhány nap mulva bocsjátják ki az aláírási fölhívást a szerkesztők, kik az album jóvedelmét közölcra ajánlják fel.

— **A spanyol király** esküvője pazarfényű nászünnepe volt. A madridi templom falait fehér Bourbon lilomokkal behimzett biborbárony borítá s diadaljelek, zászlók, cimerek tündöklöttek mindenütt. Ott volt a diplomatiá testület, a miniszterek, a királyi család stb. A szertartást Benavides bíbornok, indiai patriarkha végezte. A király beléptekor fölemelkedett helyeiről az egész népszűlekezet. Tíz percel később érkezett a templomba az ara, fehér atlas ruhában, Chantilly-csipkéekkel, nyakán nagy gyöngyökkel. Két spanyol grand vezette a trónhoz. Menetközben az egyik grand megbotlott s hosszában elvágódott a szönyegen. A szertartás igen rövid volt s utána a királyi pár hat hófehér andaluziai ló által vont kocsira lépett. Tizenhat hatlovas fogaton követték őket az állami méltóságok. Harmincezer katona vonult ki s a tengernyi nép óriási tüntetéssel fogadta a királyi párt.

— **Vereblyről** írják a „N. H.“-nak: Mult csüörtökön szomorú eset történt Zsitvagyarmaton. Egy ottani szolgálégy azt mondá szintén helyben szolgáló kedvesének, hogy készüljön el, mert szombaton este megtartja vele kézfogóját. A szegény leány várta, a midőn völgegye sokáig nem jött, elindult felkeresésére, és megtalálta amint épen egy másik leánnyal váltott jegygyűrűt. A mélyen sérte leány elkeseredve ment haza és gyufaoldattal megmérgezte magát, — Ugyan csak vereblyei levelezőnk írja, hogy roncsoló toroklob mutatkozik a vidéken s uagy rémületet okoz. — Szintén Vereblyén történt, hogy az 59 éves Nagy Katalin közelebb hajadonkori első kérőjéhez, a 61 éves Harangos Mihályhoz ment férjhez. Nagy Katalin két férjét, Harangozó pedig ugyanennyi feleséget temetett el, míg ismét összekerültek.

— **Egy új módja** a pénzszerezésnek. A „Hunyd“ következőket írja: Sándor Lajos Algyógyi szolgabíró beszéli, hogy járásából három község sürgönyözött a királyhoz, hogy éhehalás fenyegeti. Erre ő felsége rögtön 500 forintot utalványozott civillistájából a kérelmező községek számára. S a mint az egyik község kezébe kapta az ő részét hajrá elment a korcsmába s mind megitta. Amint halljuk, egy kaputos ember volt ezen tisztességes pénzszerezésben a totumfák, ki, hogy egy államférfi szavával éljek: „bizonyos dolgokból szokott élni“. Adjánjuk figyelmébe az alispáni hivatalnak e jó madarat.

— **Lutribá rako t gyermekek** Dézen történt, hogy egy három gyermekkel bíró izraelita ropant nyomorban lévén, elment a rabbihoz, hogy adjon neki tanácsot, ily nyomor között gyermekei-

vel mit csináljon. „Tedd őket a lutribá!“ — szólta a rabbi. A szegény ember fejébe vette ezt, hazamenve, összes vagyonát lutribá tette a gyermekek életévék számára. S ime nyert négyezer forint körül és áldja a papot, ki a tanácsot adta. A rabbi eléggé zaklatják azóta ily kérelmekkel, de ama tanácsokat nem igen osztogatja, félvén, hogy tönkre teszi a lottót.

NYILTTÉR*)

Bodzaorauló, 1878. jan. 23.

Motto: Mond meg az igazat, betörök a fejed.

Pompás korszak, s mi mégis így állunk vele. Ugyanis a szomszéd bodzai m. kir. veszteg-állomás vezető, több nemű visszaélések elkövetéséért illetőleg a személyes szabadságnak jogtalan letartóztatások általi megsértéséért a többi szomszédos érdekel községek előjárásával együtt kénytelenek voltunk illő helyen elpanaszolni, mely panaszunk a folyó hó 19 és 20-án megejített vizsgálat alkalmával valónak lenni bizonyult be. Továbbá nagy az itteni pénzügyőri szakaszt, mint ennek közvetlen vezetésével megbízott m. kir. pénzügyőri biztos Szüts Miklós urat is, kénytelenek voltunk a nagyszabeni m. kir. kénzügyi igazgatóság mtgsz. elnökségénél elpanaszolni azért, mert a mult év folyamában gyakran megtörtént, hogy az itteni környékbeli 5-6 dohány-, só- és bélyegáruddában, néha havakig bélyeget, hetekig sem dohány sem sót találni nem lehetett nemcsak, sőt érintett pénzügyőribiztos ur mag az nagyon ekleltán szolgálati pontosságot is bizonyította, miszerint egyik itteni só és dohány árusnál, ki azonban bélyegáruulási engedéllyel ellátva nem is volt, hivatalos vizsgálat alkalmával ennek vizsgálati ivében a vele volt szemléssel együtt azt írták, „elegendő bélyegkészlet találatot“ holott mint fenn említve van, bélyegáruulási engedélye az illetőnek nem lévén, tehát bélyeget nem árulhatott s valósággal nem is árult, s így bélyegkészletet nála találni nem is lehetett.

S oh jaj! mi az igazat megmondani bátor-kodánk.

Most már van is ám azért dolog, mert fennm m. kir. vesztegállomás vezető és Szüts Miklós pénzügyőri biztos urak együtt hátat vetve, utóbbi mint előharcos árkon-bokron át, mindazon itteni állami vagy községi tisztviselők ellen, kik nem soroztatták magukat az ök cifra zászlójuk alá be, boszut esküdve a személyeskedést és surlódás magvát nagyon sűrűn elhinték, csak hogy mi nagyon tartunk attól, hogy ezen elhintett magvak talán oly üszögöt vagy töviseket fognak teremni, mely mind kettőjüknek sok kellemetlenséget okozand.

Hogy azonban a szó alatti pénzügyőri biztos urat, mi készette a bosszu állás nemtelen fegyveréhez nyulni, azt nem képzelhetjük, mert habár pénzügyőri közegek azon mulasztásai ellen, melyet tovább tűrni nem lehetett, pl. bélyeg, só, dohány hiány, hetekig és hónapokig, illetékes helyre panaszt tettünk is, de teljes resignatióval elhallgattuk, hogy pénzügyőri biztos Szüts Miklós ur a bodzai pénzügyőri szakaszt vezető fővizsgálóval még szolgálat közben is, nagyon intim viszonyban áll, elhallgattuk azt is, hogy 2 évi ittenlet alkalmazása óta mint határszéli biztos, még nem tudja máig sem, hogy az itteni határszél hol kezdődik s hol végződik, mert habár havonként a mondott szakasz megvizsgálására ide a Bodzára ki is utazik, még idáig nem találta a magyar állam érdekében érdemesnek azt, hogy a napló szerint szolgálatban távollévő pénzügyőri legénység ellenőrzése végett nyomban a határszél felé húzódjék az ottan létező csempész ösvények és gyalogutak helyrajzi fekvését tanulmányozván, meggyőződést szerezzen, hogy a napló szerint szolgálatban levőknek jelzett pénzügyőri legénység valósággal s a jelzett irányban vannak e szolgálatban, vagy pedig míg a vizsgálóbiztos ur az intim barát szakaszvezető fővizsgálóval fratenizál, az asszonyokkal pedig enyeleg, addig ök a szolgálat helyett valamely szeglet korcsmában, vagy iddogálnak, vagy valamely bokor alatt, az éjji tivornyázás kimerültségét kipihelik, s egy szóval ezen havi vizsgák nagyon hasonlítanak az anygolási gyónásnak.

Elhallgattuk még azt is, hogy a hivatali előde nyug. m. kir. pénzügyőribiztos Jancsik József ur által neki itten átadott t jó l fegyelmezett pénzügyőri szakaszoknál, ma a fegyelemnek még szintem sem lehet látni, mert míg a krasznai legénység éjjeli 2 óráig s néha más napig is a korcsmában tivornyázik s a szakaszt vezető fővizsgáló 4 napra is utóbbi biztos urhoz Seps-Szentgyörgyre látogatába utazgat és a határszél mint szintem az itteni legénységet isten számában hagyja — mint ez f. hó 4-étől 7-éig történt, addig a bodzai szakaszt egy fegyelmezetlen patriarchalis családnak lehet nevezni, minek alapját a most említett szakasz legénységei és a szakaszvezető fővizsgáló, mind szintem utóbbi és a nevezett pénzügyőribiztos ur között létező intimitás képezi, s mind ezek a pénzügyőri szolgálat rovására történnek.

Hanem ha mindezeket elhallgattuk is, azt az egyet felemlítés nélkül nem hagyhatjuk, mert csak bosszuállás és személyeskedésből történt, hogy Szüts Miklós pénzügyőribiztos ur folyó hó 16-án

ittent lett átutazása alkalmával egyik idevaló dohány, só és bélyeg kisárust erőszakos rábeszélés mellett egy általa felülított thesiss megoldásra iránt jegyzőkönyvi nyilatkozat tételre akart csábítani azonban utóbbi ezen esetből nagyon ügyesen hazunnan eltávozása által menekült. Ebből folyólag Szüts Miklós pénzügyőribiztos urat szépen felkérjük, hagyjon fel a bosszuállás, személyeskedés és surlódásukkal, tartsa meg a minden becületes és józan gondolkozású és művelt ember kezébe illő azon nemes fegyvert, hogy a netaláni visszaéléseket és hanyagságokat illő helyre orvoslás végett kellő nyíltsággal feljelentse s főleg ovakodjék községünk területén a közigazgatás bármely ágában vágó ügyekben jegyzőkönyveket felvenni akkor, midőn az országos törvények neki csakis kisebb jövődedi kihágásokban, vagy saját alárendelt legénységei hibáinak kiderítése tárgyában engednyomozásokat foganatosítani, mert ellenesetben ha ettől eltérőleg s csak azért, hogy boszu szomját csillapítsa, vagy is, hogy a személyeskedést megsurlódást fokozza, legyen az községi, törvényhatósági vagy állami közegek ellen irányozva, községünk területén nem szakmájához tartozó ügyekben jegyzőkönyvi kihallgatásukat eszközölni újabban megkísértené s ez által az itteni hivatali közegek között a személyeskedést és surlódást tovább fejleszteni akarná, ezen tények a községi hatóság és a községben létező jó rend elleni izgatásnak fognának tekintetni és nevezett pénzügyőribiztos urat kénytelen lenne ezen előjárásuk, épen nem alárendelt fegyveres közegek közreműködésével eltekintve hivatali rangjától, oda utasítani, hol minden izgatót a törvény szívesen fogad hajlékában.

A községi előjáróság.

PIACI ÁRAK

		S.-Szt. György jan. 28.		Brassó jan. 25.		
		frt.	kr.	frt.	kr.	
H e e t o l i t e t	Buza (tisztá)	legszebb	9	—	9	32
		közepes	8	50	8	92
	Buza (vegyes)	gyöngébb	8	—	7	60
		legszebb	7	—	7	55
	Rozs	közepes	6	—	6	29
		legszebb	5	50	6	02
	Árpa	legszebb	5	—	5	80
		közepes	4	60	5	42
	Z a b	legszebb	3	—	3	—
		közepes	2	60	2	90
	Törökbuza	4	70	5	42	
	Kása	9	—	6	80	
	Borsó	6	—	6	93	
	Lencse	7	—	0	—	
	Fuszulyka	6	—	6	00	
Lenmag	—	—	11	—		
Burgunya	1	60	1	30		
Marhahús	—	32	—	36		
Disznóhús	—	44	—	44		
Juhhús	—	20	—	—		
Faggyu friss	—	30	—	40		

L O P T Ó H U Z A S.

Budapest jan. 26-án kibuzattak következő számok: **39, 77, 57, 64, 65.**

Érték- és váltó árlomány a bécsi cs. kir. nyilvános tőzsdén jan. 29.

Magyar aranyáradék	92.10
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	116.—
„ „ „ II. „ „ „	110.50
„ keleti vasut II. kibocs. államkötv.	74.75
„ „ „ 1876. évi államkötv.	67.75
„ vasuti kölcsön kötvény	100.25
„ földterhementesítési kötvény	71.75
Temesvári „ „ „	78.—
Erdélyi „ „ „	76.70
Horvátszlavon „ „ „	85.—
Szólódézsmaiváltság	81.75
Osztrák egys.-államodósság papírban	64.50
„ „ „ ezüstben	67.35
„ aranyáradék	75.55
1860. államsorsjegy	114.75
Osztrák nemzeti bank részvény	816.—
„ hitelintézeti	231.25
Magyar hitelbank	214.—
Ezüst	103.—
Cs. kir. arany	5.55
Napoleon'or	9.41
Német birodalmi márká	58.15
London	114.80

Felelős szerkesztő: **Málik József.**

Kiadótulajdonos: **Pollák Mór.**

Egy kitünő angol cséplőgép 12 lóerejű gőzmozdonnyal együtt igen jutányos áron eladó.

Értekezhetni **Türk Jánossal Prázmáron.**

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Nyomatott Pollák Mornál Seps-Szentgyörgyön.